

POSEBNI USLOVI ZA OSIGURANJE MATERIJALNIH ŠTETA I PREKIDA RADA OD ZEMLJOTRESA

Na osnovu člana 11.3.2. Statuta Wiener Städtische osiguranje a.d.o. Beograd, a nakon razmotrenog Mišljenja ovlašćenog aktuaara na akte poslovne politike, Izvršni odbor Wiener Städtische osiguranje a.d.o. Beograd, na sednici održanoj dana 26.11.2018. godine doneo je:

POSEBNE USLOVE ZA OSIGURANJE MATERIJALNIH ŠTETA I PREKIDA RADA OD ZEMLJOTRESA

I RIZIK ZEMLJOTRESA

Član 1.

Pod pojmom "zemljotres" u smislu ovih Uslova podrazumeva se prirodno kretanje - podrhtavanje tla usled geofizičkih aktivnosti u unutrašnjosti zemlje, koje je kao zemljotres registrovano od strane nadležne seizmološke institucije, a čiji je zabeleženi intenzitet šest i više stepeni prema Merkalijevoj skali.

II VRSTE OSIGURAVAJUĆIH POKRIĆA

Član 2.

Rizik zemljotresa može biti ugovoren kod:

1. Osiguranja imovine (materijalne štete);
2. Osiguranja gubitaka na ime fiksnih troškova i dobiti usled prekida rada prouzrokovanog ostvarenjem rizika zemljotresa.

III OSIGURANJE IMOVINE (MATERIJALNE ŠTETE)

Predmet osiguranja

Član 3.

(1) Predmet osiguranja od opasnosti iz člana 1 ovih Uslova mogu biti sve stvari, osim onih koje su odredbama ovih Uslova isključene iz osiguranja.

(2) Osigurane su samo one stvari koje su navedene u ispravi o osiguranju, prema sledećim odredbama:

1. kod osiguranja zasebnih građevinskih objekata pokrićem su obuhvaćeni svi delovi građevinskog objekta, temelji i podrumski zidovi, ugrađene instalacije, ugrađena oprema (lift, centralno grejanje sa cisternom za gorivo, bojleri, centralni sistem za klimatizaciju, hidrofori i drugo);
2. kod osiguranja fizičkih delova građevinskih objekata - stanova i poslovnih prostorija, osiguranjem su obuhvaćene instalacije i oprema ugrađene u stan odnosno poslovni prostor. Osiguranjem nisu obuhvaćeni idealni delovi sastavnih delova građevinskog objekta koji čine zajedničko vlasništvo (prostorije za zajedničku upotrebu, stepenište, liftovi, krov i drugo), ukoliko se drugačije ne ugovori i naznači u ispravi o osiguranju;
3. kod osiguranja pokretnih stvari smatra se, ako u ispravi o osiguranju stvari nisu nabrojane pojedinačno već su naznačene kao skup, da su osigurane sve stvari koje se nalaze na mestu osiguranja a pripadaju osiguranom skupu, kako one koje su postojale u trenutku zaključenja ugovora o osiguranju, tako i one koje se u toku trajanja ugovora o osiguranju unesu u taj skup. Kod osiguranja pokretnih stvari fizičkih lica, osigurane su samo one stvari koje su svojina osiguranika i lica koja žive sa njim u zajedničkom domaćinstvu;
4. kod osiguranja mašina, uređaja i postrojenja smatraju se osiguranim i postolja, ležišta i temelji, kao i ulja, katalizatori i ostala punjenja, ukoliko se drugačije ne ugovori i naznači u ispravi o osiguranju.

(3) Samo ako se posebno ugovori i naznači u ispravi o osiguranju, predmet osiguranja mogu biti:

1. stvari radnika koji obavljaju posao na mestu osiguranja, kao i stvari u vlasništvu trećih lica primljene radi

- popravke, prerade, obrade, čuvanja, prodaje, u zalag, najam i na poslugu;
2. pokretne stvari smeštene na otvorenom prostoru i pod nadstrešnicama i sličnim objektima;
3. brane - masivno građene od kamena, betona, metala i nasute zemlje sa nepropusnim jezgrom i obložene čvrstim materijalom (kamen, beton i slično) sa vodne strane;
4. železničke pruge;
5. izgrađene obale, kejovi, lukobrani i propusti (od kamena, betona, metala i sličnog čvrstog materijala);
6. nasipi obloženi ili obzidani čvrstim materijalom (betonom, kamenom, asfaltom i slično);
7. melioracije, regulacije i obloženi ili obzidani nasipi vodenih tokova, masivno građeni;
8. mostovi svih vrsta;
9. tuneli;
10. ograde, potporni zidovi, putevi, avionske piste, trotoari, popločana dvorišta;
11. žičane mreže sa stubovima - u vinogradima, hmeljskim zasadima, plantažnim voćnjacima i slično;
12. zalihe nafte i zemnog gasa i skladišta naftnih derivata iznad ili pod zemljom, zajedno s odgovarajućim postrojenjima za utovar i istovar;
13. podzemne i podvodne mreže (vodovodna, kanalizaciona, telefonska, plinska, električna i slična);
14. nadzemni prenosni i distributivni vodovi, što podrazumeva žice, kablove, stubove, pilone, bandere, visokonaponske stubove (dalekovode) kao i opremu svake vrste koja ide uz te instalacije, uključujući podstanice bilo kog opisa. Ovo se odnosi ali nije ograničeno na prenos ili distribuciju električne energije, telefonskih ili telegrafskih signala i sve telekomunikacione signale, bilo da su audio ili video;
15. sportski tereni, tereni dečijih igrališta, otvorena kupališta i klizališta;
16. novac i hartije od vrednosti;
17. zalihe stajskog đubriva;
18. domaće životinje;
19. stvari na izložbama i sajmovima;
20. nosači podataka i podaci uskladišteni na njima (izuzimajući elektronske medije i podatke na njima) - uzorci boja u štamparijama, tablice boja, uzorci tkanina i drugo;
21. elektronski mediji za obradu i skladištenje podataka i elektronski podaci uskladišteni na njima. Elektronski podaci predstavljaju činjenice, koncepte i informacije pretvorene u formu koja se može koristiti za komunikaciju, tumačenje ili obradu putem elektronske i elektromehaničke obrade podataka ili elektronski kontrolisane opreme i obuhvata programe, softver i druge šifrovane instrukcije za manipulaciju i obradu podataka ili upravljanje i manipulaciju tom opremom. Ukoliko osigurani elektronski mediji pretrpe fizički gubitak ili štetu pokrivene osiguranjem ugovorenim po ovim Uslovima, osnov za utvrđivanje naknade će biti trošak praznog medija plus troškovi kopiranja elektronskih podataka iz rezervne kopije ili iz originala prethodne generacije. Ovi troškovi ne uključuju istraživanje i inženjering niti troškove rekonstrukcije, prikupljanja ili sastavljanja takvih elektronskih podataka. Ako se medij ne popravi, zameni ili obnovi, osnova za utvrđivanje naknade će biti cena praznog medija. Ovo osiguranje ne pokriva vrednost elektronskih podataka koju oni imaju za osiguranika ili bilo koje

- drugo lice, čak i u slučaju da oni ne mogu biti obnovljeni, prikupljeni ili sastavljeni;
22. pomoćna oprema za reprodukciju, pod kojom se podrazumevaju predmeti koji se koriste u industrijskoj proizvodnji a koji zadovoljavaju sledeću definiciju:
- sama pomoćna oprema za reprodukciju je nosač oblika, forme, dizajna, fonta ili drugih informacija o nekom konkretnom proizvodu i
 - ovaj oblik (forma, dizajn, font ili druge informacije) je putem mehaničkog kontakta, direktno ili indirektno, prenosiv na neki proizvod, pri čemu, u slučaju izmene ili prestanka proizvodnje tog proizvoda, ta pomoćna oprema za reprodukciju više nije upotrebljiva, ili u najmanju ruku mora da se modifikuje.
- Takva oprema su na primer kalupi za livenje, šeme za mašine za tkanje, šabloni svih vrsta, uključujući i kalupe za livenje, ubrizgavanje i ekstruziju, kalupi za presovanje, matrice, blokovi za štampanje, ploče i cilindri, klišei i cilindri za utiskivanje i drugo;
23. bankomati uključujući i njihov sadržaj, pri čemu se pod bankomatima podrazumevaju automati koji primaju novac svih vrsta, automati za zamenu ili izdavanje novca. Pod bankomatima se ne podrazumevaju automati za igre na sreću (kockanje);
24. umetnička dela, pod kojima se podrazumevaju svi predmeti posebne kulturne, istorijske ili kolekcionarske vrednosti;
25. registrovana motorna i priključna vozila, pod kojima se podrazumevaju:
- sva drumska motorna vozila koja su opremljena registarskim brojem vozila,
 - sve prikolice vučene od strane motornih vozila, koje su opremljene registarskim brojem vozila,
 - sva plovila,
 - avioni i druge letilice koje su teže od vazduha i projektovane da lete.
- Navedena motorna i priključna vozila moraju biti registrovana u skladu sa važećim zakonodavstvom Republike Srbije.
26. prikolice, samohodne mašine i traktori koji nisu opremljeni registarskim brojem vozila, samo ako su u vlasništvu poljoprivrednih gazdinstava. Osiguravajuće pokrće pruža se samo u granicama mikrolokacije mesta osiguranja naznačenog u ispravi o osiguranju;
27. objekti u izgradnji i montaži dok nisu završeni. Objekat u izgradnji i montaži se smatra završenim u smislu ovih Uslova ukoliko je građevinski zatvoren sa svih strana ili ako se makar i jedna mašina, uređaj ili instalacija pokrene u svrhu proizvodnje ili projektovane namene (ne u svrhu testiranja).
- Osiguranjem objekta u izgradnji odnosno montaži pokrićem su obuhvaćeni i građevinski materijal odnosno oprema namenjeni za ugradnju odnosno montažu u tom objektu;

- (4) Predmet osiguranja po ovim Uslovima ne mogu biti:
- zemljišta;
 - nepopločana dvorišta;
 - putevi bez donje podloge;
 - brane koje nisu masivno građene (kamenom, betonom, metalom i slično) i nisu nasute zemljom sa nepropusnim jezgrom i obložene čvrstim materijalom (kamenom, betonom i slično) sa vodne strane;
 - nasipi koji nisu obloženi ili obzidani čvrstim materijalom (kamenom, betonom, asfaltom i slično);
 - nasute obale, kejovi, lukobrani i propusti;
 - nepečene cigle na otvorenom prostoru;
 - stvari u jamama rudnika sa podzemnom eksploatacijom. Ovo isključenje ne primenjuje se na imovinu koja se nalazi na površini i na površinske kopove;
 - naftni rizici: kopnene bušotine, oprema u bušotinama, svaka vrsta opreme za dobijanje nafte i zemnog gasa koja se nalazi ispod površine zemlje, crpne, kompresorske, merne stanice (uključujući i pomoćne

- strukture), terminalni objekti za utovar i istovar naftnih derivata uključujući pomoćne skladišne prostore;
10. petrohemijski rizici: sva ona postrojenja u kojima se hemijske reakcije odvijaju korišćenjem ugljovodonika izvorno izvedenog iz naftnih derivata su industrijska postrojenja unutar pojma „petrohemijski industrija”. Svi objekti u petrohemijskoj industriji - npr. skladišta, objekti namenjeni za komunalne usluge (parna, električna energija), upravne i kontrolne zgrade i radionice, smatraju se sastavnim delom petrohemijskog rizika kao i crpne, kompresorske, merne stanice (uključujući pomoćne strukture), skladišni prostori i petrohemijski proizvodi;
10. voda u preradi;
11. ribe i druge životinje u tekućim i stajaćim vodama;
12. usevi na struku, plodovi na stablu, rodni i nerodni zasadi (voćnjaci, vinogradi i slično);
13. roba u prevozu.

Obim osiguravajućeg pokrća Član 4.

- (1) Osiguravač je u obavezi da isplati naknadu iz osiguranja za osiguranu imovinu koja je oštećena ili uništena usled:
- direktnog udara zemljotresa;
 - požara ili eksplozije za koje se dokaže da su neizbežna posledica takvog događaja;
 - delova objekata ili predmeta koje su seizmički udari bacili na osiguranu imovinu.
- (2) Kada se ostvari osigurani slučaj, osiguranjem su pokrivene i:
- štete od uništenja ili oštećenja osiguranih stvari nastale prilikom spašavanja (rušenja, iznošenja, ukazivanja pomoći i slično);
 - štete zbog nestanka osiguranih stvari prilikom nastanka osiguranog slučaja.
- (3) Kada se ostvari osigurani slučaj, osiguravač je u obavezi da naknadi neposrednu štetu na ime nestanka, uništenja ili oštećenja osigurane stvari i posrednu štetu samo na ime određenih troškova koje je osiguranik imao u vezi s osiguranim slučajem, u smislu člana 13 ovih Uslova. Osiguravač nema obavezu naknade drugih posrednih šteta kao što su gubitak zakupnine, gubitak na ime obustave rada (ukoliko to posebno nije ugovoreno u smislu Poglavlja IV ovih Uslova), gubitak na ime umanjene upotrebne vrednosti osiguranih stvari i slično.
- (4) Osiguranjem ni u kom slučaju nisu pokrivene štete od eksplozije od nuklearne energije, od nuklearne reakcije, nuklearne radijacije i radioaktivne kontaminacije, pa ni onda kada su te pojave prouzrokovane nastupanjem rizika zemljotresa.
- (5) Iz osiguravajućeg pokrća su isključene sve štete do kojih je došlo (direktno ili indirektno):
- tako što su prouzrokovane gubitkom softvera, štetom na softveru ili dejstvom računarskih/softverskih virusa. Pod pojmom računarski/softverski virus, u smislu ovih Uslova, se podrazumeva softver, podaci ili šifra koja pogada rad ili funkcionalnost bilo kog računara, komunikacionog sistema, servera datoteka, mrežne opreme, računarskog sistema, računarskog hardvera, opreme za obradu podataka, računarske memorije, mikročipa, mikroprocesora (računarskog čipa), integralnog kola ili sličnog uređaja u računarskoj opremi, programu, računarskom softveru ili operativnim sistemima, programskim instrukcijama ili podacima uključujući i, ali ne ograničavajući se na, svaki destruktivni program, računarsku šifru, logičku bombu, napad koji rezultira odbijanjem usluge, računarski vandalizam, ili bilo koje druge podatke unete u bilo koji elektronski sistem koji prouzrokuju brisanje, uništavanje, degradaciju, kvar, zastoj ili kompromitovanje osiguranikovih podataka, softvera ili osiguranikovog elektronskog poslovnog sistema.

Međutim, ako gubitak softvera rezultira isključivo iz direktnog fizičkog gubitka ili direktnog fizičkog oštećenja opreme, hardvera, medija ili uređaja pokrivenog osiguranjem po ovim Uslovima, na kojem se program, kompjuterski softver ili operativni sistemi, programske instrukcije, ili podaci transportuju, obrađuju ili sadrže, ovo isključenje ne važi.

Ovo isključenje takođe ne važi za direktan fizički gubitak ili direktno fizičko oštećenje materijalne imovine koje rezultira iz gubitka ili oštećenja softvera, pri čemu se, u smislu ovih Uslova, računarski softver ili operativni sistem(i), programska(e) instrukcija(e) i podaci ne smatraju materijalnom imovinom;

2. tako što su prouzrokovane na građevinskim objektima koji ne zadovoljavaju zahteve važećih odredbi zakonske regulative, naročito odredbi zakona iz oblasti gradnje i održavanja građevinskih objekata kao i svih podzakonskih akata sa izmenama i dopunama i relevantnih propisa o smernicama za izvođenje radova, kao i na građevinskim objektima koji su trošni i/ili napušteni i/ili nekorišćeni, i na svoj pokretnoj imovini koja se nalazi u takvim građevinskim objektima;
3. tako što su prouzrokovane na bilo kojim električnim ili drugim distributivnim ili transmisionim vodovima, transformatorima, ožičenju, kablovima, cevima i cevovodima, uključujući i armaturu i pribor vezan za njih, izuzev onih koji se nalaze u granicama mikrolokacije mesta osiguranja navedenih u ispravi o osiguranju;
4. tako što su prouzrokovane na bilo kojoj imovini smeštenoj unutar teritorije neke druge države koja, prema lokalnoj zakonskoj regulativi, mora da bude osigurana kod nekog osiguravača sa domicilnom adresom u toj državi;
5. koje su nastale pre početka osiguravajućeg pokrića, pa i kada postanu vidljive tek nakon početka pokrića.

(6) Svi štetni događaji koji direktno nastanu iz ili su direktno izazvani jednim događajem u istom vremenskom periodu od 168 sati, smatraju se jednim osiguranim slučajem.

Mesto osiguranja Član 5.

(1) Stvari su osigurane od opasnosti iz člana 1 ovih Uslova dok se nalaze na mestu osiguranja navedenom u ispravi o osiguranju.

(2) Kod osiguranja koja su zaključena na period od najmanje godinu dana, osiguranje je na snazi i onda kada se sve osigurane stvari presele sa mesta navedenog u ispravi o osiguranju na neko drugo mesto u okviru sedišta osiguranika, odnosno mesta stanovanja, a na teritoriji Republike Srbije i to:

1. petnaest dana od dana preseljenja osiguranih stvari, ukoliko u tom roku ugovarač/osiguranik pismeno ne obavesti osiguravača o preseljenju.
Ukoliko se na novom mestu osiguranja broj mikrolokacija (npr. objekata) ne podudara sa prethodnim, suma osiguranja po predmetima osiguranja za svaku mikrolokaciju na novom mestu osiguranja utvrđuje se na sledeći način:
 - a. kod osiguranja građevinskih objekata, postrojenja i opreme zaključenih na ugovorenu vrednost i osiguranja zaliha zaključenih na flotantnoj osnovi: prema odgovarajućim Dopunskim uslovima;
 - b. kod osiguranja zaključenih na novonabavnu vrednost i sumu osiguranja: zbir svih odgovarajućih suma osiguranja istih predmeta osiguranja po pojedinim mikrolokacijama na prethodnom mestu osiguranja podeli se sa brojem mikrolokacija na novom mestu osiguranja;
 - c. kod osiguranja zaključenih na "taksiranu vrednost": suma osiguranja po svakom predmetu osiguranja ostaje neizmenjena.
2. do isteka ugovorenog osiguranja, ukoliko u roku od petnaest dana od preseljenja osiguranih stvari

ugovarač/osiguranik o tome pismeno obavesti osiguravača.

Pismeno obaveštenje o novom mestu osiguranja mora da sadrži za svaku eventualnu mikrolokaciju naziv predmeta osiguranja i odgovarajuće sume osiguranja.

U skladu sa novim okolnostima, sačinjava se Aneks uz ugovor o osiguranju kojim se precizira novo mesto osiguranja i eventualno vrše izmene drugih bitnih elemenata ugovora o osiguranju kao i odgovarajući preračun premije osiguranja.

(3) Pokretne stvari poljoprivrednih gazdinstava, osigurane kao skupovi stvari, osigurane su i za vreme dok se nalaze na zemljišnom posedu, na pijacama, na mestu prerade, obrade, popravke, posluge i slično.

(4) Ako se osigurana stvar prema prirodi upotrebe, premešta sa jednog na drugo mesto, to se obavezno mora navesti u ispravi o osiguranju. U tom slučaju, ukoliko se ne mogu tačno označiti pojedina mesta osiguranja, osiguranje je ograničeno na teritoriju Republike Srbije.

Nepoštovanje obaveza Član 6.

U slučaju da osiguranik ne ispuni, odnosno prekrši obaveze navedene u članovima 27 - 30 Opštih uslova za osiguranje imovine i ako se to smatra štetnim po osiguravača, osiguravač će imati pravo na realno - opravdano umanjenje naknade iz osiguranja koja bi se inače isplatila, ili na potpuno oslobađanje od obaveze da osiguraniku isplati naknadu, u zavisnosti od svih okolnosti konkretnog slučaja.

Limit pokrića i odbitna franšiza Član 7.

(1) Ugovorom o osiguranju može se definisati ukupan limit pokrića na bazi „prvog rizika“ za predmet osiguranja i/ili mesto osiguranja u periodu trajanja osiguranja, čime se limitira maksimalna obaveza osiguravača u periodu trajanja osiguranja za sve osigurane slučajeve koji se odnose na dati predmet osiguranja i/ili mesto osiguranja.

(2) Ako se tako ugovori i naznači u ispravi o osiguranju, primenjuje se učešće osiguranika u šteti - odbitna franšiza, pod kojom se podrazumeva ugovoreni procentualni iznos od ugovorene sume osiguranja odnosno limita pokrića. To znači da se u svakom pojedinačnom štetnom događaju naknada iz osiguranja umanjuje za ugovoreni iznos odbitne franšize.

Suma osiguranja Član 8.

(1) Suma osiguranja predstavlja gornju granicu obaveze osiguravača za slučaj ostvarenja osigurane opasnosti. Iznad sume osiguranja obaveza osiguravača postoji samo za eventualne troškove za otklanjanje i smanjenje štete koje je osiguranik načinio uz saglasnost odnosno, po nalogu osiguravača.

(2) Ukoliko je osiguranje ugovoreno za skup stvari na jedan od načina predviđenih članom 19, stav 2, tačke 2, 3 i 4 Opštih uslova za osiguranje imovine, prilikom utvrđivanja naknade iz osiguranja, za svaku pojedinu stvar pogođenu nastupanjem osiguranog slučaja, odgovarajuća suma osiguranja utvrđuje se u srazmeri koja odgovara odnosu između vrednosti te stvari i vrednosti čitavog skupa kojem pripada.

Vrednost osigurane stvari Član 9.

(1) Vrednost osigurane stvari, ukoliko se drugačije ne ugovori i naznači u ispravi o osiguranju, je:

1. za građevinske objekte: troškovi izgradnje takvog novog objekta (materijal i rad) umanjene za iznos procenjene amortizacije, prema cenama u mestu gde se objekat nalazi;

2. za zalihe robe, materijala i sirovina: nabavna cena, a ako je tržišna cena uvećana za zavisne troškove niža od nabavne, onda tržišna cena uvećana za zavisne troškove;
 3. za zalihe gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje kod proizvođača: proizvodna cena, a ako je tržišna cena uvećana za zavisne troškove niža od proizvodne, onda tržišna cena uvećana za zavisne troškove;
 4. za mašine, uređaje i instalacije, transportna sredstva, sredstva veze, inventar i stvari domaćinstva: nabavna cena novih stvari umanjena za iznos procenjene amortizacije (fizičke i/ili ekonomske);
 5. Izuzetno od odredbi tačaka 1 i 4, za stakla, ogledala, ploče od prirodnog i veštačkog kamena, porcelansku sanitarnu opremu i slično - nabavna cena osigurane stvari uvećana za troškove nameštanja odnosno, za slike, natpise i ukrase na njima - cena izrade istih;
 6. za neprerađene plemenite metale, drago kamenje, prave bisere, predmete od plemenitih metala, dragog kamenja i pravih bisera, umetničke predmete, zbirke poštanskih maraka, starog novca i slično, razne kolekcije, antičke i unikatne predmete i slično: nabavna ili proizvodna cena, a ako je tržišna cena uvećana za zavisne troškove niža od nabavne ili proizvodne cene, onda tržišna cena uvećana za zavisne troškove;
 8. za crteže, rukopise, dokumenta, poslovne knjige, planove, kartoteke, datoteke, nosače podataka, arhivsku građu, modele, kalupe, uzorke, šablone, makete i slično: troškovi ponovne izrade;
 9. za novac: nominalna vrednost;
 10. za hartije od vrednosti: nominalna vrednost, a ako je tržišna cena uvećana za zavisne troškove niža od nominalne, onda tržišna cena uvećana za zavisne troškove;
 11. za crteže, fotografije, litografije, klišeja i slično koji su u grafičkoj delatnosti napravljeni za reprodukciju na kamenu, pločama ili drugom materijalu, kao i za fazonsko gvožđe, ploče za utiskivanje i čelična sečiva u grafičkoj industriji: troškovi proizvodnje u punom iznosu, ukoliko se nalaze u radu ili ako su proizvedeni u zadnje dve godine pre nastanka osiguranog slučaja odnosno troškovi proizvodnje umanjeni za po 10% za svaku dalju godinu korišćenja, a maksimalno do 75%;
- Upotrebljeni kamen, ploče i slično uvek su osigurani do visine vrednosti samog materijala.

(2) Ukoliko za stvari iz tačaka 1 i 4 prethodnog stava nije moguće proceniti iznos amortizacije, postupiće se kao da amortizacija iznosi 50%.

Član 10.

Za retke i skupocene stvari, za neprerađene plemenite metale, drago kamenje, prave bisere, predmete od plemenitih metala, dragog kamenja i pravih bisera, umetničke predmete, zbirke poštanskih maraka, zbirke starog novca i slično, crteže, rukopise, dokumenta, poslovne knjige, planove, kartoteke, datoteke, nosače podataka i elektronske medije, arhivsku građu, modele, kalupe, uzorke, šablone, makete i slično može se ugovoriti osiguranje na "taksiranu vrednost" - vrednost sporazumno utvrđenu između ugovarača osiguranja i osiguravača. U tom slučaju ne primenjuju se odredbe člana 9 a za vrednost predmeta osiguranja u momentu nastanka osiguranog slučaja će se uzimati ugovorena „taksirana vrednost“.

Ukupna šteta prema ugovoru o osiguranju

Član 11.

Kada nastupi osigurani slučaj, osiguravač je u obavezi da isplati neposrednu štetu (član 12) na ime nestanka, uništenja ili oštećenja osigurane stvari i posrednu štetu (član 13) na ime određenih troškova koje je osiguranik imao u vezi s osiguranim slučajem (u daljem tekstu: ukupna šteta).

Neposredna šteta

Član 12.

(1) Neposredna šteta utvrđuje se u skladu sa odgovarajućim odredbama Opštih uslova za osiguranje imovine, prema vrednosti osigurane stvari (članovi 9 i 10 ovih Uslova) i na osnovu niže navedenih stavova ovog člana.

(2) Kod osiguranja zaliha, prilikom utvrđivanja vrednosti, porez, carina i akciza obračunavaju se samo za one zalihe za koje su porez, carina i akciza već plaćeni ili za koje je nadležni organ doneo rešenje kojim su utvrđene poreske, carinske i druge dažbine.

(3) Ukoliko ostvarenjem osiguranog slučaja bude pogođena samo jedna ili nekoliko stvari iz garniture stvari, osiguravač nije u obavezi da nadoknadi gubitak zbog umanjenja vrednosti garniture, nego samo neposrednu štetu na stvarima pogođenim nastankom osiguranog slučaja.

(4) Ako se oštećeni ili uništeni deo ili delovi mašine, aparata, uređaja i slično ne mogu nabaviti ili popraviti, iznos neposredne štete utvrđuje se u visini procenjene procentualne vrednosti oštećenog ili uništenog dela ili delova u odnosu na vrednost celine.

(5) Osiguravač nije u obavezi da naknadi troškove nastale zbog toga što su prilikom popravke oštećene stvari učinjene bilo kakve izmene, poboljšanja ili usavršavanja.

Posredna šteta

Član 13.

(1) Osiguravač je u obavezi da osiguraniku na ime posredne štete naknadi troškove u vezi s nastalim osiguranim slučajem i to:

1. za preduzete razumne mere radi otklanjanja i smanjenja štete, pa i onda kada te mere nisu bile uspešne;
2. za raščišćavanje i rušenje i to najviše do 3% od stvarne vrednosti osiguranih stvari na kojima je nastala šteta, ukoliko nije drugačije ugovoreno i naznačeno u ispravi o osiguranju.

U troškove raščišćavanja spadaju neophodni izdaci za raščišćavanje i čišćenje mesta štete, kao i izdaci za odvoz ogorina, šteta i mulja do najbližeg mesta dozvoljenog istovara.

U troškove rušenja spadaju neophodni troškovi za rušenje preostalih oštećenih neupotrebljivih delova i njihovo odnošenje do najbližeg dozvoljenog mesta istovara posle nastanka osiguranog slučaja;

3. za premeštanje i obezbeđenje, pod kojima se podrazumevaju neizbežni troškovi koje je osiguranik stvarno imao nakon nastanka osiguranog slučaja, jer je osigurana oprema, bez obzira da li je oštećena ili neoštećena, morala da se zbog osiguranog slučaja demontira i ponovo montira, ili je morala da se premesti ili na drugi način zaštiti;
4. za mere koje je osiguranik dužan da preduzme nakon nastanka osiguranog slučaja, u cilju saniranja posledica i tretmana materija i/ili predmeta koji podležu nekom specijalnom režimu, prema odredbama važeće

zakonske regulative i svih podzakonskih akata sa izmenama i dopunama.

(2) Prilikom obračuna naknade iz osiguranja, iznosi troškova iz prethodnog stava utvrđuju se prema prosečnoj ceni satnice za odgovarajuće vrste poslova u mestu nastanka štete.

(3) Osiguravač nije u obavezi da isplati naknadu za štetu nastalu usled gubitka zakupnine, gubitka prouzrokovano prestankom rada (ukoliko to posebno nije ugovoreno u smislu Poglavlja IV ovih Uslova), umanjenja mogućnosti upotrebe oštećenih stvari i slično.

Naknada iz osiguranja

Član 14.

(1) Naknada iz osiguranja je iznos koji se isplaćuje osiguraniku, a predstavlja ukupnu štetu prema ugovoru o osiguranju (članovi 12 i 13), umanjenu za eventualne odbitke iz stavova 2 i 3 ovog člana, redosledom kako su navedeni, uzimajući u obzir i ograničenje iz stava 4, umanjenu za eventualnu franšizu iz stava 5 i uvećanu za eventualne dodatke iz stava 6 ovog člana.

(2) Kada nastane osigurani slučaj, a osiguranik ne ispunji, odnosno prekrši obaveze navedene u članovima 27 - 30 Opštih uslova za osiguranje imovine, utvrđuje se odbitak od ukupne štete jednak visini štete koju je osiguravač pretrpeo usled neizvršavanja obaveza osiguranika.

(3) Ukoliko se kod utvrđivanja naknade iz osiguranja konstatuje da, u skladu sa članom 17 Opštih uslova za osiguranje imovine, postoji podosiguranje, utvrđuje se sledeći odbitak od ukupne štete:

1. za predmete za koje je pokriće ugovoreno na novu odnosno novonabavnu vrednost u smislu člana 19 stav 2 tačka 2 Opštih uslova za osiguranje imovine:

$$O3 = (UŠ - O2) \times (NV - SO) / NV$$

O3 - odbitak iz st. 3

UŠ - ukupna šteta

O2 - odbitak iz st. 2

NV - novonabavna vrednost osiguranih stvari na dan nastanka osiguranog slučaja

SO - suma osiguranja korigovana koeficijentom promena potrošačkih cena u Srbiji od dana početka tekuće godine osiguranja do dana nastanka osiguranog slučaja.

2. za predmete za koje je pokriće ugovoreno na sumu osiguranja sa primenom načela podosiguranja u smislu člana 19 stav 2 tačka 3 Opštih uslova za osiguranje imovine:

$$O3 = (UŠ - O2) \times (VR - SO) / VR$$

O3 - odbitak iz st. 3

UŠ - ukupna šteta

O2 - odbitak iz st. 2

VR - vrednost osiguranih stvari (član 9 ovih Uslova) na dan nastanka osiguranog slučaja

SO - suma osiguranja korigovana koeficijentom promena potrošačkih cena u Srbiji od dana početka tekuće godine osiguranja do dana nastanka osiguranog slučaja.

(4) Ukupna šteta umanjena za odbitke iz stavova 2 i 3 predstavlja naknadu iz osiguranja bez franšize i dodatka.

Ukoliko iznos utvrđen u smislu prethodne alineje premaši ugovorenu sumu osiguranja, odnosno ugovoreni limit pokrića iz člana 7 ovih Uslova, naknada iz osiguranja bez franšize i dodatka izjednačava se sa ugovorenim sumom osiguranja odnosno ugovorenim limitom pokrića.

(5) Iznos iz prethodnog stava, umanjuje se za iznos eventualno ugovorene (član 7 ovih Uslova) i u ispravi o osiguranju utvrđene franšize.

(6) Naknada iz osiguranja bez dodatka (stav 5) uvećava se za sledeće dodatke:

1. troškove za raščišćavanje i rušenje preko iznosa utvrđenog u članu 13, stav 1, tačka 2 ovih Uslova ukoliko je to posebno ugovoreno i naznačeno u ispravi o osiguranju, ali najviše do ugovorene sume osiguranja na "prvi rizik";
2. troškove za otklanjanje i smanjenje štete učinjene po nalogu osiguravača.

Ovako utvrđen iznos predstavlja konačni iznos naknade po osnovu zaključenog ugovora o osiguranju.

IV OSIGURANJE OD PREKIDA RADA

Vezivanje osiguranja od prekida rada za osiguranje imovine (materijalne štete)

Član 15.

(1) Osiguranje u smislu ovog Poglavlja, može se zaključiti samo ukoliko je, prethodno ili istovremeno, kod "Wiener Städtische osiguranja" a.d.o. Beograd zaključeno i osiguranje imovine u smislu Poglavlja III Osiguranje imovine (materijalne štete) ovih Uslova.

(2) Obaveza naknade iz osiguranja od prekida rada, postoji samo onda kada postoji i obaveza naknade neposredne štete na imovini osiguranoj u smislu Poglavlja III Osiguranje imovine (materijalne štete) ovih Uslova.

(3) Ukoliko prestane da važi ugovor o osiguranju imovine zaključen u smislu Poglavlja III ovih Uslova, prestaje da važi i ugovor o osiguranju od prekida rada zaključen u smislu ovog Poglavlja.

Zaključenje ugovora o osiguranju

Član 16.

(1) Osiguranik može biti svako pravno lice koje obavlja privrednu delatnost i na osnovu nje ostvaruje prihod odnosno utvrđuje i raspoređuje dobit u skladu sa Zakonom.

(2) Osiguranjem se moraju obuhvatiti, ukoliko se drugačije ne ugovori i naznači u ispravi o osiguranju, svi delovi (pogoni i slično) pravnog lica iz prethodnog stava koji se nalaze na istoj lokaciji.

(3) Ukoliko se posebno ugovori i naznači u ispravi o osiguranju, osiguranje se može zaključiti samo za deo (pogon i slično) pravnog lica iz stava 1 ovog člana, pod sledećim uslovima:

1. da je obezbeđena merodavna knjigovodstvena evidencija o poslovanju tog dela i
2. da se formiranje dobiti i troškova knjigovodstveno za taj deo zasebno iskazuje.

Predmet osiguranja

Član 17.

(1) Predmet osiguranja, u smislu ovog Poglavlja, mogu biti:

1. dobit pre oporezivanja i/ili
2. fiksni troškovi poslovanja.

(2) Pod dobiti se podrazumeva samo onaj deo ukupne dobiti koji se ostvaruje obavljanjem registrovane privredne delatnosti odnosno, od prihoda vezanih za tu delatnost.

Nisu predmet osiguranja delovi ukupne dobiti koji se mimo toga ostvaruju kao npr. poslovanjem jedinica u inostranstvu, poslovanjem u prometu novčanih sredstava, prihodima od kamata, ispravkom finansijskog rezultata i slično.

(3) Pod fiksnim troškovima se podrazumevaju samo oni troškovi koji nastaju nezavisno od toga da li se privredna delatnost obavlja ili ne a osiguranik ih mora snositi.

Nisu predmet osiguranja oni troškovi koji su direktno vezani za obavljanje privredne delatnosti, kao npr. troškovi sirovina i materijala, troškovi energije i slično.

(4) Osigurani su samo oni fiksni troškovi, u smislu prethodnog stava, koji su u ispravi o osiguranju navedeni i nedvosmisleno definisani, ukoliko se drugačije ne ugovori i naznači u ispravi o osiguranju.

Osigurani slučaj

Član 18.

Osiguranim slučajem, po ovom Poglavlju, smatra se nastupanje potpunog ili delimičnog prekida rada ili ometanja poslovanja osiguranika zbog oštećenja, uništenja ili nestanka imovine osigurane u smislu Poglavlja III Osiguranje imovine (materijalne štete) ovih Uslova.

Štete od prekida rada i garantni rok

Član 19.

(1) Štetom od prekida rada, u smislu ovog Poglavlja, smatra se iznos osigurane dobiti koju osiguranik, u periodu stajanja zbog prekida rada, nije mogao ostvariti i iznos osiguranih fiksnih troškova nastalih u tom periodu.

(2) Prilikom utvrđivanja visine štete od prekida rada, uzeće se u obzir sve okolnosti koje bi pozitivno ili negativno uticale na finansijski rezultat osiguranika i da nije bilo prekida rada.

(3) Osiguravač je u obavezi za štete koje bi nastale od prekida rada u ugovorenom i u ispravi o osiguranju naznačenom trajanju (garantnom roku) od najmanje tri meseca a najviše 12 meseci, računajući od dana kada je nastao osigurani slučaj.

Dužina ugovorenog garantnog roka, u toku trajanja osiguranja, smanjuje se (iscrpljuje) sukcesivno za odgovarajući period (broj dana) za koji je obračunata naknada iz osiguranja. Kod narednog prekida rada, osiguravač je u obavezi samo za neiskorišćeni period garantnog roka (ostatak).

Osiguranje prestaje kada osiguranik iskoristi pravo iz celog garantnog roka, usled nastanka jednog ili više osiguranih slučajeva.

(4) Ako osiguranik posle prekida rada, koji je trajao kraće od ugovorenog garantnog roka, želi da ponovo ima osiguravajuće pokriće za čitav garantni rok, dužan je da zaključi novo osiguranje. Prilikom zaključenja novog osiguranja, priznaće mu se deo premije koji se odnosi na neiskorišćeni deo garantnog roka.

Limit pokrića i odbitna franšiza

Član 20.

(1) Ugovorom o osiguranju od prekida rada usled zemljotresa može se definisati ukupan limit pokrića na bazi „prvog rizika“ u periodu trajanja osiguranja, čime se limitira maksimalna obaveza osiguravača u periodu trajanja osiguranja za sve osigurane slučajeve.

(2) Ako se tako ugovori i naznači u ispravi o osiguranju, primenjuje se učešće osiguranika u šteti - odbitna franšiza, pod kojom se podrazumeva ugovoreni procentualni iznos od ugovorene sume osiguranja odnosno limita pokrića. To znači da se u svakom pojedinačnom štetnom događaju naknada iz osiguranja umanjuje za ugovoreni iznos odbitne franšize.

Visina osigurane dobiti i troškova (sume osiguranja)

Član 21.

(1) Sume osiguranja utvrđuje ugovarač osiguranja, ukupno za pravno lice ili po delovima, zasebno za dobit, zasebno za svaku vrstu fiksnih troškova koji se osiguravaju.

(2) Sume osiguranja predstavljaju iznose dobijene množenjem godišnjih planiranih odnosno očekivanih vrednosti sa količnikom

dužine garantnog roka i perioda trajanja osiguranja (uvek 12 meseci).

(3) Ugovorene sume osiguranja predstavljaju gornju granicu obaveze osiguravača. Iznad sume osiguranja obaveza osiguravača postoji samo za eventualne troškove za otklanjanje i smanjenje štete od prekida rada koje je osiguranik načinio uz saglasnost odnosno po nalogu osiguravača.

Ukupna šteta prema ugovoru o osiguranju

Član 22.

Kada nastupi osigurani slučaj, osiguravač je u obavezi da isplati neposrednu štetu (član 23) na ime izgubljene dobiti i/ili fiksnih troškova poslovanja i posrednu štetu (član 24) na ime određenih troškova koje je osiguranik imao u vezi s osiguranim slučajem (u daljem tekstu: ukupna šteta).

Neposredna šteta

Član 23.

(1) Visina neposredne štete utvrđuje se korišćenjem poznatih i priznatih metoda prilagođenih svakoj konkretnoj situaciji, na osnovu evidencija, podataka i dokumenata koji su verifikovani od odgovarajućih institucija ili su takvog karaktera da predstavljaju realnu podlogu za tu svrhu.

U cilju što objektivnije i tačnije procene, pored podataka za tekuću godinu neophodno je koristiti i merodavne podatke koji se odnose na prethodne godine poslovanja.

(2) Neposredna šteta po osnovu izgubljene dobiti utvrđuje se u visini stvarnog iznosa osigurane dobiti pre oporezivanja koju osiguranik nije mogao ostvariti zbog prekida rada, za vreme dok je taj prekid trajao.

(3) Neposredna šteta po osnovu fiksnih troškova poslovanja utvrđuje se u visini stvarnih iznosa osiguranih fiksnih troškova ako su oni bili neophodni i ekonomski opravdani i ako bi ih osiguranik snosio i da nije bilo prekida rada.

(4) Osiguravač nema obavezu za uvećani deo štete od prekida rada ukoliko je to uvećanje nastalo usled:

1. vanrednih događaja koji su nastupili za vreme prekida rada;
2. ograničenja ponovne izgradnje odnosno popravke na osnovu odluke nadležnog državnog organa;
3. toga što osiguranik nije raspolagao dovoljnim dinarskim ili deviznim sredstvima ili nije bio u mogućnosti da blagovremeno obavi uvoz potreban za obnovu privredne delatnosti;
4. promena ili poboljšanja izvršenih prilikom obnove;
5. posledica kod drugih pravnih ili fizičkih lica sa kojima osiguranik ima poslovne odnose ili ugovore o kooperaciji;
6. nestanka ili uništenja novca, hartija od vrednosti, poslovnih knjiga, planova, crteža, nosača podataka i drugih sličnih dokumenata.

Posredna šteta

Član 24.

Osiguravač je u obavezi da osiguraniku na ime posredne štete naknadi troškove za preduzete razumne mere radi otklanjanja i smanjenja štete od prekida rada, pa i onda kada te mere nisu bile uspešne.

Naknada iz osiguranja

Član 25.

(1) Kada nastane osigurani slučaj, a osiguranik ne ispunji, odnosno prekrši obaveze navedene u članovima 27 - 30 Opštih uslova za osiguranje imovine i članu 26 ovih Uslova, utvrđuje se odbitak od ukupne štete jednak visini štete koju je osiguravač pretrpeo usled neizvršavanja obaveza osiguranika.

(2) Ukupna šteta umanjena za odbitak iz stava 1 predstavlja naknadu iz osiguranja bez franšize i dodataka.

Ukoliko iznos utvrđen u smislu prethodne alineje premaši ugovorenu sumu osiguranja odnosno limit pokrića, naknada iz osiguranja bez franšize i dodataka izjednačava se sa ugovorenom sumom osiguranja odnosno limitom pokrića.

(3) Iznos iz prethodnog stava, umanjuje se za iznos eventualno ugovorene franšize iz člana 20 ovih Uslova.

(4) Naknada iz osiguranja bez dodatka (stav 3) uvećava se za dodatak na ime troškova za otklanjanje i smanjenje štete od prekida rada učinjenih po nalogu osiguravača.

Ovako utvrđen iznos predstavlja konačni iznos naknade po osnovu zaključenog ugovora o osiguranju.

Obaveze osiguranika Član 26.

Pored obaveza predviđenih Opštim uslovima za osiguranje imovine, kada nastane osigurani slučaj osiguranik je obavezan:

1. da preduzme mere za otklanjanje ili smanjenje štete a posebno da preduzme mere koje će smanjiti vreme trajanja prekida rada i da se, u tom pogledu, pridržava uputstava koja mu osiguravač daje;
2. da u cilju smanjenja štete, preduzme sve moguće mere da se zaposleni koji su ostali bez posla zbog prekida rada uposle u nekom drugom pogonu ili na drugim poslovima;
3. da predstavnicima i stručnim licima osiguravača dozvoli istraživanje i utvrđivanje uzroka prekida rada, visine štete i obima obaveze osiguravača kao i da, na njihov zahtev, priloži dokumenta koja mogu tome poslužiti i pismeno dostavi sve tražene informacije;
4. da predstavnicima i stručnim licima osiguravača stavi na raspolaganje poslovne knjige, bilanse, inventarne liste, račune kao i vanbilansnu evidenciju o poslovanju za vreme tekuće godine a prema potrebi i za prethodne godine.

V ZAVRŠNE ODREDBE

Član 27.

(1) Na ugovore o osiguranju zaključene po ovim Uslovima, primenjuju se i odredbe Opštih uslova za osiguranje imovine.

(2) Ako postoji neslaganje nekih odredbi Opštih uslova za osiguranje imovine sa nekim odredbama ovih Uslova, na odnose iz zaključenih ugovora o osiguranju primenjivaće se odredbe ovih Uslova.

(3) Ovi uslovi stupaju na snagu i primenjuju se od 26.11.2018. godine.

(4) Stupanjem na snagu ovih Uslova prestaju da važe i da se primenjuju Posebni uslovi za osiguranje materijalnih šteta i prekida rada od zemljotresa od 11.02.2015. godine.